

Utætheden

BS PÅ BYGGEPLADSBESØG

Læs side 6 og 7

Utæthed

48. årgang nr. 5/august 2021

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Juul Rasmussen

E-mail: hjr@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ole Sønderby, DJ

E-mail: osd@blikroer.dk

Oplag: 3200

Id nr. 46612

Layout: Monsun

Tryk: Dystan & Rosenberg

Afleveret til postvæsenet:
01. november 2021

Deadline for næste nummer:
13. december 2021

Forsiden

Christian Ingebret – Rør & Blik

Carsten Hansen – 3F BJMF

Søren Jespersen – Malernes
fagforening

Michael de Geir – 3F BJMF

Tue Tortzen - 3F Høje Tåstrup

Rasmus Kreutzmann – 3F BJMF

UDTALELSE

Dagpenge: Regering favoriserer kun de stærke arbejdsløse og tager fra de udsatte

Regeringen har lovet os en ny og mere socialt retfærdig reformkurs end den, vi har set de sidste årtier, med mange reformer, der har forringet stort set alle sociale ydelser og haft et ensidigt fokus på et evigt øget arbejdsudbud. Regeringen lovede at gøre op med øget ulighed og justerer Finansministeriets arbejdsmarkeds-beregninger på en mere retfærdig måde.

Vi værdsætter, at dagpengesatsen foreslås sat op, da den udhulede sats slet ikke fungerer som sikkerhedsnet. Men reformen ”Danmark kan mere 1” lever slet ikke op til løfterne, når det gælder initiativer i forhold til de mest udsatte arbejdsløse.

Pisk, nedsatte ydelser og øget utryghed skal tvinge nyuddannede til enten at blive i deres studiejob eller tage et ufaglært job. Forslag om lavere dagpenge, kortere dagpengeperiode for arbejdsløse nyuddannede og kravet om 37 timers arbejdspligt for først og fremmest indvandrere og flygtninge i kontanthjælpssystemet, kan slet ikke betegnes som et brud med de seneste årtiers reformkurs. Tværtimod er det videreførelse af klassisk liberal politik med en tro på, at fattigdom og tvang får folk i arbejde.

Vi ønsker et solidarisk A-kassesystem. Vi bakker naturligvis op om en absolut nødvendig forbedring, men den skal være socialt fair. Rør & Blik vil ikke acceptere et A og et B hold blandt de arbejdsløse.

Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 vedtaget på generalforsamlingen den 12. oktober 2021

Generalforsamling i verdens bedste fagforening

Første generalforsamling efter pandemien

■ **DEMOKRATI** Stemningen og entusiasmen var høj, da mere end halvtreds kollegaer i Rør & Blik endelig kunne samles og afholde en fysisk generalforsamling. Denne gang direkte demokrati uden dårlige head set, manglende netforbindelse og computere der fryser. Nu kunne vi også møde Isabella, en aktiv datter af et bestyrelsesmedlem, der solgte valnødder og nøgleringe til fordel for Knæk Cancer. Indsamling gav 1530 kroner. Dansk-Cubansk Forening solgte også lodsedler før generalforsamlingen.

Tid til politisk omstilling

Line Barfod, spidskandidat for EL til valg i Borgerrepræsentationen, var mødt op for at tale om kommunens ansvar for at skaffe flere praktikpladser og få fjernet al asbest. Line vil stille stærkere krav til kommunale leverandører om praktikpladser og arbejde for flere kombinationsaftaler mellem private og kommunale uddannelsespladser. Der skal stilles krav om at asbest skal indgå i tilstandsrapporter fremover. Hun vil også kortlægge og asbestscreenere kommunens ejendomme for at sikre arbejdsmiljøet ved renovering mv.

Salen var tilfreds med mange af initiativerne, men spurgte kritisk til mulighed for fængselsstraffe til bygherres uansvarlige omgang med asbest. Som juristen Line Barfoed også støtter, for vi skal ikke vente på EU. HOFOR's tavshedspligt for kommunale repræsentanter blev også vendt, som et væsentligt demokratisk problem. Line lovede at gå videre med alle sagerne og få det rejst i Folketinget,

når det gælder et styrket Arbejdstilsyn. Eneste konflikt punkt var privatparkeeringen i København, som der ikke var fuldstændig enighed om.

Husk at stemme var budskabet fra Line og tak fra salen med ønsket om en god valgkamp.

Rør & Blik søger indflydelse og har alliancer

Henrik Juul Rasmussen holdt bestyrelsens beretning om fagforeningens mange opgaver og understregede at selv om vi er en forholdsvis lille fagforening, så løfter vi store opgaver og har via faglige og politiske alliancer med blandt andet Byggefagenes Samvirke, FH, Broen til Fremtiden m.fl. opnået indflydelse. Organiseringen går godt og vi har ført kampagner mod social dumping, uorganiseret udenlandsk arbejdskraft og været på kollegabesøg i usle logier. En stor tak til Aktionsgruppen for indsatsen mod social dumping.

Arbejdet med afskaffelse af asbest fylder meget og Forbundet har løftet en stor opgave sammen med Nikolaj Villumsen i EU. Dagpenge er et problem og den løsning regeringen har præsenteret, er usolidarisk. EU-mindsteløn bliver desværre vedtaget og bliver uden tvivl et nyt kampområde. Femern er Europas største installationsprojekt og et stærkt tværfagligt arbejde med at organisere og sikre arbejdet er etableret. De andre fagforeninger er på, men vi mangler en fast tilstedeværelse. Arbejdskraftmangel er noget vås. Der er ledige, der er folk på overførselsindkomster, der er svenske og udenlandske kollegaer i EU og vi kan uddanne mange flere. Så der skal ikke

hentes håndværkere fra hverken Balkan eller Bangladesh.

Klima er vigtigt for os alle. Her skal vi bruge medarbejdernes viden meget mere aktivt i den grønne omstilling.

Rør & Bliks økonomi er fin og medlemsfremgangen forsætter.

Debat uden indpakning

Generaldebatten bragte mange gode ideer og holdninger til bæredygtighed, mindre indpakning, samkørsel mv. Til sidst blev det besluttet, at vi i fremtiden kun holder en generalforsamling i april for at give plads til flere debatmøder. Det blev vedtaget.

Forsamlingen vedtog en udtalelse om dagpenge (side 2) og sender et åbent brev til vores kommunalpolitikere i hovedstaden (side 4). Arbejderen fik et støttebidrag på kroner 10.000.

Aften blev afsluttet med en skriftlig afstemning til bestyrelsen, hvor fire kandidater stillede op til tre pladser. Tak for fremmødet, deltagelsen og den gode debat.

Bestyrelsesvalg med 109 stemmesedler

Lasse Ahrensberg	74
Kjeld Albretsen	66
Stefan Abildskov	58
Jesper Kallehaug Tendrup	50

Åbent brev til S, SF og EL fra Rør & Blikkenslagernes Fagforening af 1873

– Generalforsamling den 12. oktober 2021

Praktikplads mangel. Det er helt afgørende at I, som offentlige arbejdsgivere tager jeres ansvar for uddannelsen af unge håndværkere meget alvorligt. Københavns Kommune er Danmarks næststørste arbejdsgiver og kan åbne dørene for mange flere elever og lærlinge. Når offentlige arbejdsgivere ikke løbende investerer i uddannelser til vores unge mennesker, så klinger det hult at beklage sig over at samfundet mangler kvalificeret arbejdskraft.

Her må I, som ansvarlige offentlige arbejdsgivere, gå forrest og være en synlig rollemodel for alle andre arbejdsgivere. Vi blev som fagforeninger i 2016 enige med arbejdsgiverne, at på ti år skal vi oprette mindst 10.000 flere praktikpladser. Nu har vi fem år tilbage og mindre end halvdelen af praktikpladserne er blevet oprettet.

Hvordan vil I som offentlige arbejdsgivere, gøre det væsentligt bedre for ungdomsuddannelser?

Asbest dræber. Alt for mange af vores kollegaer dør af asbestrelaterede dødsfald. Samtidig udsættes nye generationer af håndværkere, lærlinge, borgere og vores børn fortsat for efterladte asbestrester i vores offentlige bygninger. Asbest findes stadig overalt. Her skal og må kommunerne gå forrest. I skal rydde op og fjerne al asbest i vores fælles ejendomme.

Drop indkapsling, styrk registrering og fjern nu asbesten en gang for alle fra vores fælles offentlige ejendomme.

Hvordan undgår vi, at vores dødbringende fejl fra fortiden ikke sendes videre til næste generation?

Sociale klausuler skal bruges. Alt for mange kommuner og regioner har endnu ikke indført arbejds- eller lærlingeklausuler, der sikrer fair og ordentlige arbejdsforhold for leverandører til det offentlige. Samtidig er kontrollen hos nogle kommuner ikke eksisterende, skønt der er indført klausuler. Det er unfair, uværdigt, undergravende og et spild af vores fælles skatte kroner. Senest har Københavns Kommune ikke kunne afbryde kontrakten med Intervare (Nemlig.com moderfirma red.) på trods af stribevis af klausulbrud, fordi de borgerlige

blokerede. I skal sikre os, at de sociale og fair klausuler bliver overholdt.

Vil I kontrollere, at arbejdsklausuler overholdes og indføre kravet om lærlinge i al offentlig service?

Boliger i hovedstadsområdet må aldrig blive et simpelt håndværkertilbud. Både regeringen og lokale politikere har lovet os flere billige boliger i hovedstaden. Der skal skabes mulighed for at bo tæt på København, selvom man er under uddannelse, har et lavtlønsjob, er håndværker eller på en overførselsindkomst. Vi har brug for flere uddannelses- og ungdomsboliger. Vi har også brug for flere familieboliger og singleboliger af passende størrelse og med en rimelig husleje. Alle os, der bygger, serviceer og vedligeholder vores region, har også krav på en ordentlig bolig med en rimelig husleje.

Vil I sikre, at vi kan bygge flere og billigere boliger til borgere i alle aldre i hovedstadsområdet?

Klima - lokalt og globalt. Danmark er allerede en grøn stormagt, og her kan vi i Rør & Blik leverer et bæredygtigt og teknisk velfunderet løft til vores infrastruktur. Vi har evnerne, ny viden og friske hænder, men vi ønsker at sikre en både social retfærdig og en grøn omstilling af samfundet. Håndværkerne skal efteruddannes og vil gerne bidrage til det nødvendige løft, der skal pege generationer frem, men her er det afgørende, at I udformer en politisk strategi, hvor alle kan være med. Her anbefaler vi, at I engagerer alle medarbejdere i aktivt at udvikle og bidrage til omstillingen, så alle er med.

Har I planer for en grønnere omstilling af vores region, der er social og fair?

*På forhånd tak med ønsket om en god valgkamp fra
Rør & Blikkenslagernes Fagforening af 1873*

Blokade: Vi vinder

Blokaden blev en tredobbelt overenskomstfejring

■ **ORGANISERING** Grand Hotel i centrum af København er under totalrenovering, men arbejdet udføres af en stribe udenlandske firmaer, flere uden overenskomst. Vores kollegabesøg viser også at arbejdsmiljøforholdene er stærkt kritisable.

Her udfører et polsk firma BYGG-SERVICE VVS-arbejdet som en underentreprenør i fjerde led. Først vil firmaet slet ikke tegne en overenskomst. Derfor får Rør & Blik FH til at udstede en sympatikonflikt. Rør & Blik havde indkaldt til en tværfaglig blokade tirsdag den 21. september med bred opbakning fra 3F, Malerne, Elektrikerne, BJFM, Metal m.fl. Alle sejl var sat til en stærk og fælles blokade tidligt tirsdag morgen. Men allerede aften før underskrev BYGG-SERVICE en overenskomst.

Som en ekstrabonus fik Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening (BJMF) en overenskomst med en rumænsk virksomhed på samme plads, og der blev også indgået en overenskomst med

et polsk tømrerfirma, som ikke havde registreret sig i RUT-registreret.

Ufravigeligt krav om organisering

»Det var åbenbart kommet dem for øre at vi optrappede konflikten. Det er positivt og viser at det virker, når vi går på gaden og kæmper for vores rettigheder. Vores krav er ufravigeligt ordnede overenskomstforhold og et sikkert arbejds-

miljø. Tak for opbakningen til de mange fremmødte«, siger Christian Ingebret, faglig sekretær i Rør & Blik.

Rundstykkerne og kaffen var allerede bestilt, så mere end 50 aktivister fik morgenmad på Vesterbrogade, mens Henrik Juul Rasmussen talte om kædeansvar og kravet om en Social Protokol i EU, og Strejke-drengene underholdte med fællessang. Tak for jeres fælles indsats.

Hermodsgade tur/retur

Byggefagenes Samvirke på besøg: Rod i både arbejdsmiljø og organisering

■ **SOCIAL DUMPING** »Arbejdstilsynet kalder det Københavns værste byggeplads«, fortæller Christian Ingebret til morgenmødet i BS Organisationsudvalg. Gruppen er samlet for at besøge Hermodsgade 24 for at kigge efter social dumping og uorganiseret arbejdskraft på den store byggeplads på Nørrebro. Her er et byggeri i gang af private ungdomsboliger, men der har løbende været alvorlige problemer med et farligt arbejdsmiljø og en rodet byggeplads, som beskrevet i UTÆTHEDEN 3/21.

Arbejdstilsynet har siden været på gentagende besøg og uddelt en stribe strakspåbud om farlige adgangsforhold, rod på byggepladsen, manglende tilsyn, dårlig belysning mv i en rapport på 22 sider til CPH Invest, der er bygherren.

De gentagende og alvorlige sikkerhedsmæssige forsømmelser og den ufuldstændige plan for sikkerhed og sundhed udløste også et kompetencepåbud, der kræver at bygherren dygtiggøre sig og opbygger de nødvendige kompe-

tencer til at forebygge at overtrædelserne gentager sig.

Fælles pladsbesøg

Nu planlægger Organisationsudvalget et nyt besøg på pladsen, da meget tyder på at der også er seriøse problemer med social dumping. Udvalget består af repræsentanter fra BS-fagforeningerne og mødes løbende for at koordinere indsatsen for aktiviteter og aktioner, som samvirkets medlemsorganisationer gennemfører for at styrke den faglige forankring og organisering. Udvalget indleder altid møderne med et fælles pladsbesøg. August mødet er det første efter sommerferien og vi kører fra Byggefagenes Hus i tre biler med deltagere fra 3F BJMF, Malerne, 3F Høje Taastrup og Rør & Blik.

Falsk reklame og ingen garanti

På pladsen bliver vi mødt af et væld af servicevogne fra mange underentreprenører. Flere med tydelige mærkater

om deres medlemskab af Dansk Byggeri og med løftet om Byggegaranti. På byggeinfotavlen optræder mere end 20 forskellige firmaer. Efterfølgende viser opslag på nettet at et firma er konkurs, et andet konfliktramt, et firma har slet ingen ansatte og andre har medlemskab i Dansk Erhverv og er ikke byggefirmaer. To firmaer har slet ikke et medlemskab af Dansk Byggeri og har ingen Byggegaranti, som ellers fremgår af reklamerne. Et firma, der kører med et reklamemærke om Byggegaranti uden et rigtigt medlemskab af arbejdsgiverforeningen risikerer at DI lægger sag an mod virksomheden.

Babylonisk sprogforvirring

På pladsen er cirka 50 mænd og kvinder i gang, skønt skurforholdene passer bedre til 10 medarbejdere. De mange sjak arbejder på kryds og tværs. Organisationspatruljen prøver at orientere sig og tale med de forskellige sjak, som ikke virker til de kender hinanden eller den

samlede plan for byggeriet. Det fremgår at der ikke holdes fælles sikkerhedsmøder på pladsen. Byggelederen er, som ved det foregående besøg, ikke selv til stede på pladsen og det fælles sprog er tydeligvis internationalt.

»Du taler automatisk engelsk til alle kollegaer her på pladsen. For de kommer fra hele verden«, forklarer en ung tømrer med en venlig jysk accent.

Hvilket runderingen på pladsen også tydeligt viser. Rengøringsfolkene er fra Polen og Marokko, gulvlæggerne fra Bulgarien, Litauen og Rumænien, mens malerne er hentet på den anden side af jorden fra Thailand, Bangladesh og Indien. De taler ikke meget og virker forknudte og frygtsomme.

Hovedparten af de danske håndværkere, vi møder, er tilrejsende fra Jylland og de udgør skønmæssigt højst 20 procent af bemanningen. Opslag fra byggeledelsen er derfor på polsk og engelsk.

Håndværkerne kommunikerer med håndtegn og kropssprog

Sikkerhedspatroljens tidligere besøg og Arbejdstilsynets mange påbud fra foråret har kun hjulpet lidt. Belysning og oprydning af gangarealer er lidt bedre, men vægge, gulve, materialer og værktøj er overalt dækket af et tykt støvlag. Kun i de områder, hvor der males, er der rent.

Pladsen er forsat præget af byggerod.

Adgangsforhold til hele pladsen er voldsomt klemte af en stor sav og et sjak, der arbejder midt i den smalle passage. Gulvlæggerne peger på deres sikkerhedssko, men har ikke overvejet, at de fuldstændig spærrer for en evt. evakuering af pladsen. De er organiserede, men har svært ved at forklare, hvor byggeledelsen og de andre sjak arbejder.

Nede i kælderen er en elektriker i gang med at pille nyopsatte rørbærere ned. Han forklarer at sjakket før ham har hængt dem op med to skruer i stedet for fire og nu laves arbejdet om. Christian kender formanden for VVS-sjakket, der taler bornholmsk med polsk accent. Firmaet er en gammel kending, fortæller Christian.

Kælderen er meget våd og to rumænske arbejdere prøver at pumpe den tør. Tue Tortzen fra 3F Høje Tåstrup opdager at der ene mangler sikkerhedssko. Han forsøger at sige det på engelsk, men de forstår ingenting. Efter et opkald på mobilen kommer den bulgarske formand og han kan oversætte Thues budskab om, at der straks skal købes sikkerhedssko. Meget af kommunikationen på byggepladsen foregår som her via håndtegn eller kropssprog.

Et kig i fælleskantine afslører manglende omklædningskabe og der er for få toiletter og bademuligheder til de mange

håndværkere. Der er heller ikke tilstrækkeligt med køkkenfaciliteter.

48-timers møder om snyd og underbetaling

På vejen ud møder vi tre murere, der er velorganiserede. »Københavns værste! Så har vi også prøvet det«, griner en vejrbit og støvet murer med et lunt grin. Vi kigger op på en ydermur, der er halvt skrælet for mursten. Men arbejdet er stoppet halvvejs og nu stikker der mange hele mursten faretruende ud som en række løse tænder fem meter over adgangsvejen.

»De var ved at rive det helt ned, da ingeniøren stopper det for at undersøge om, det er bærende for hele bygningen«, får vi fortalt, mens vi tager en stor bue udenom muren på vejen hjem.

I Byggefagenes Hus samler Organisationsudvalget trådene op og gennemgår de 23 underentreprenører. »Her er til mindst ti 48-timers møder med firmaerne«, konkluderer Carsten Hansen fra 3F BJFM.

Christian har konstateret at det tilknyttede VVS-firma, CHVVS er en gammel kending. »Men forholdene på pladsen er stadig stærkt kritisable med støv, rod og farlige adgangsveje på en plads uden ordentlige skurforhold, så vi må have AT tilbage og i arbejde«.

Al asbest skal fjernes i Europa

EU siger at asbest skal være fortid

■ **ASBEST** Et stort flertal i EU-parlamentets Beskæftigelsesudvalg har vedtaget en rapport med en strategi for at få fjernet asbest på det europæiske landkort. Nu skal det presse EU-kommissionen til at lave en klar strategi for det videre arbejde. »Alene i 2019 døde mere end 90.000 mennesker af asbestrelaterede sygdomme. Med de kommende års klimarenderinger risikerer dette tal at stige, hvis ikke vi sørger for at den grønne omstilling går hånd i hånd med en styrket indsats mod asbest«, siger Nikolaj Villumsen, der har skrevet rapporten og samlet flertallet, som chef-forhandler i EU-parlamentet.

Ingen skal dø af at gå på arbejde

Arbejdet har været omfattende og har naturligvis mødt modstand. EU-Kommissionen har forsøgt at blande sig og den konservative gruppe ville udvande kravet om en ny og væsentligt lavere grænseværdi, som ellers er helt i tråd med den nyeste forskning på området. »En sænkelse af grænseværdien er afgørende for at redde menneskeliv«, siger Nikolaj. Det blev dog afværget i Beskæftigelsesudvalget.

Mange af de nødvendige tiltag følger den strategi, der senest blev rejst på forbundets asbestkonference på Christiansborg i august. Rapporten går også hånd i hånd med det ambitiøse klimaprojekt, som EU har sat i gang i de næste ti år, hvor millioner af europæiske bygninger skal klimarenderes. Her vil asbesten

dukke op, når tage, lofter, gulve og isolering skal gøres grønne.

Slut med skåltalerne

»Når EU-kommissionen indtil nu bare sidder på sin flade og holder skåltaler, så må vi andre trække i arbejdstøjet og sikre de tusindvis af bygningsarbejdere, naboer og borgere som vil blive udsat for de dødens farlige fibre fra asbest. Den grønne omstilling må og skal gå hånd i hånd med et sikkert arbejdsmiljø«, siger Nikolaj.

Rapporten blev sikkert vedtaget med 47 stemmer for, 0 imod og 7 blanke. EU-Parlamentet vedtog forslaget med 675 for og 3 blanke stemmer. Nu bliver den sendt til EU-Kommissionen, der har sagt, at den vil se på asbestudfordringen. Dog først til næste år.

»Et vigtigt og nødvendigt initiativ fra EU. Både de lave mindsteværdier, forbuddet mod indkapsling og asbestscreeninger vil være effektive og stærkt efterlyste værktøjer. Samtidig vil kravet om uddannelse af bygningsarbejdere i håndtering af asbest give mulighed for at redde liv og helbred for mange europæi-

ske kollegaer i fremtiden. En sådan uddannelse, har Rør & Blik efterlyst i årevis og der er ingen grund til at vente. Forbundets 8-punktsplan er også væsentlig strammere«, siger arbejdsmiljøsekretær Christian Ingebrekt.

EU asbestplan:

- Krav om nationale strategier for fjernelse af al asbest i Europa.
- Sænkelse af grænseværdien til 1/100-del (af det tilladte i dag).
- Krav om asbestscreeninger ved salg, udlejning og klimarendering af bygninger.
- Krav om, at bygningsarbejdere skal være garanteret uddannelse i identificering og håndtering af asbest.
- Et hurtigt system med et retfærdigt niveau af kompensation på tværs af Europa for asbestrelaterede sygdomme.
- Forbud mod indkapsling af asbest.

Vil du være med?

Rettigheder, pligter og uddannelsesmuligheder var på skemaet

■ **LÆRLINGE** 30 lærlinge fra TEC Glad-saxe brugte deres fredag på at besøge Rør & Blik i Byggefagenes Hus for at lære om fagforeningen og den danske model.

Mens morgenmaden blev fortæret, gennemgik organiser Jørgen Hansen og faglig sekretær Bjørn Due uddannelsen og overenskomsten med særligt fokus på lærlingenes vilkår krydret med gode faglige sager, lærerige historier om faget og mindst et par morsomme anekdoter.

Budskabet er at Rør & Blik udvikler uddannelsen og arbejder sammen med arbejdsgiverne og skolen for at lærlinge-

ne får den bedst mulige uddannelse. Her har lærlinge nogle helt særlige behov for opbakningen til deres arbejdsforhold, da de er under uddannelse og nye i faget

Brug din fagforening. Ring og få rådgivning, vejledning og støtte er det gennemgående og grundlæggende budskab til de unge lærlinge. Her har fagforeningen et særligt ansvar i et tæt samarbejde med skolen og arbejdsgiverne om at udvikle uddannelsen.

Hvis I vil, er vi stærke

De unge var engagerede, nysgerrige og ivrigt spørgende til emner som frem-

tidens arbejdsmarked og nye arbejdsområder. Men de havde også gode spørgsmål til tungere emner som pension, kritisk sygdom og sundhedsordninger.

Gule fagforeninger og hvem der tegner fagets overenskomster og kender fagets vilkår i mere end 148 år blev også vendt. Bjørn sluttede med at understrege, at Rør & Blik kun er et stærkt fællesskab og en god forening, hvis vi alle bidrager med ord og handling.

Tak for en god dag.

Martin Steenstrup Jensen
Haugaard og Omegnens VVS
27 år

Normalt står fagforening ikke på skemaet, men jeg har allerede været medlem i et halvt år. Derfor kom jeg få at få noget konkret viden om særligt akkordarbejdet og lærlinges forhold i en fagforening. Jeg lærte også vigtigt nyt om smudstillæg, ferie mv. og det har været meget lærerigt. Nu ved jeg at jeg kan ringe til Bjørn og Rør & Blik med det samme for at få råd til at løse problemerne. Derfor kan jeg kun anbefale alle kollegaer at melde sig ind.

Melin Karakus
Praktikplads søgende
19 år

Jeg kom fordi jeg var meget nysgerrig for at høre om hvad en fagforening er. I dag har jeg lært meget nyt om ting jeg ikke vidste, som f.eks. betaling for overtid og hvordan vores løn automatisk reguleres og stiger hvert år igennem hele læretiden. Derfor er jeg glad for invitationen og vil anbefale medlemskab til alle. Det er giver jo en god sikkerhed, hvis man f.eks. kommer til skade ved arbejdet eller er under uddannelse.

Niklas Schønning
Praktikplads søgende
30 år

Jeg kom for at melde mig ind i Rør & Blik. Det er i mine øjne obligatorisk på en arbejdsplads og før var jeg også medlem af Stilladsklubben i 3F. I mine øjne er det usolidarisk ikke at støtte hinanden og bakke kollegaerne op i fællesskab via fagforeningen. Jeg har altid stået i fagforening og vidste meget om vores forhold i forvejen, men dejligt at høre om smudstillægget, som mester ofte kan glemme at give. Jeg synes det er en pligt at melde sig ind, for så kan man også stå på sin ret og sige fra.

Masser af SKILLS

De andre deltagere var Victor Hartvigsen fra Dano VVS, Mathias Hasselmoser fra MH VVS Teknik, Oliver Skaarup fra Skaarup VVS samt Frederik Tillykke med alle de fine præstationer.

Frederik Helmnes fra U/NORD, lærling hos Engelgaard VVS Teknik og kollega i Rør & Blik vandt Regionsmesterskabet 2021.

»Vores lærer introducerede os til mesterskabet og bagefter spurgte ham mig om jeg ville deltage. Da jeg vandt, blev jeg overrasket, fordi arbejdet med installationen var lidt kaotisk, men alt gik fint til sidst. Nu glæder jeg mig til DM«.

Et stort tillykke til Frederik, som nu skal videre til DM i SKILLS til næste år. Vinderne fra de regionale mesterskaber kæmper mod hinanden. Finalen i DM i SKILLS bliver afholdt i Høng nær Kalundborg 28. – 30. april 2022.

Vi fylder 150 år

Arbejderbevægelsen blev født på Tømmerkroen

■ **JUBILÆUM** Det var alt andet end et spøgelse, der gik gennem Københavns gader, men flere udsmykkede hestevogne, levende musik og hundredvis af festklædte arbejdere med kårde og høj hat. Paraden markerede at Tømmerkroen genetableres og skiltet blev flyttet og hyldet i byens gader.

Ved Byggefagenes Hus blev der gjort holdt og honnør for Malernes Fagforening og Rør & Blik. Henrik Juul Rasmusen holdt tale og huskede os på at Rør & Blik blev stiftet for 148 år siden på kroen, men kampen fortsætter, når fascister angriber fagforeninger i Italien.

HELT KORT

Barsel til mænd flytter hegnspele

■ **BARSEL** Efter langstrakte forhandlinger er lønmodtagere og arbejdsgivere enige om en aftale, der baner vej for store forandringer for danske forældre. Fremover skal mødre og fædre nemlig tildeles lige meget barsel, og samtidig får far øremærket 11 uger af orloven.

Aftalen lægger op til en total ligestilling af orloven efter fødsel. Far og mor kan hver afholde i alt 24 ugers orlov med ydelser, hvis forældrene ikke foretager sig noget.

Mor kan overføre i alt 13 uger til far. Far har også mulighed for at overføre 13 uger til mor. Vælger far at overføre, kan hun afholde i alt 41 ugers orlov inklusiv de fire ugers graviditetsorlov. Far kan så holde 11 uger efter fødslen.

Vælger mor at overføre alle sine 13 overførbare uger til far, kan han holde 37 ugers orlov efter fødslen.

Begge forældre får dog "øremærket" 11 uger, som enten skal afholdes eller bortfalder, da de ikke kan overføres. Majbrit Berlau, næstformand for Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), har ført forhandlingerne og mener: »at aftalen har flyttet hegnspele for ligestillingen i Danmark.«

Nedslidte får VIP adgang

■ **PENSION** Historikere, journalister, forskere og andre historiske nørdere dykker tit dybt ned i Danmarks svulmede nationale Rigsarkiv. Nu afsætter Folketinget ressourcer af til en hær af sagsbehandlere, der skal hjælpe "Arnes" nedslidte kollegaer med den nødvendige dokumentation.

Tidlig pension bliver administreret digitalt og myndighederne trækker oplysninger direkte fra en række offentlige systemer og registre. Men ansøgere om ret til tidlig pension kan også selv indsende sin egen nødvendige dokumentation for ancienniteten på arbejdsmarkedet, når der ikke er tilstrækkelige registeroplysninger for Udbetaling Danmark.

Rigsarkivet har nu udviklet en særlig blanket til ansøgere om tidlig pension for at hjælpe borgerne med at målrette deres søgning. Derfor afsætter Beskæftigelsesministeriet også penge af til, at Rigsarkivet kan ansætte flere medarbejdere, som udelukkende koncentrerer sig om at behandle "Arne"-ansøgninger. Senest fremgik det i Jyllands-Posten, at mere end 25 procent af dem, der har fået behandlet deres ansøgning, ikke har nok registreret beskæftigelse til at blive godkendt. 13.300 har allerede fået ja til tidlig pension.

Stop usunde boliger til rejsende håndværkere

■ **SOCIAL DUMPING** Ved udgangen af oktober bortfalder den nød-lov, som Folketinget indførte for at bekæmpe Coronasmitten i boliger for vandrende arbejdere. De tilbydes noget skidt for boligforholdene er mange steder ikke i orden og faktisk direkte umenneskelige. Det kunne Byggefagenes Samvirke ved selvsyn konstatere, da vi i foråret sammen med politikere besøgte udenlandske kollegaer flere steder for at oplyse om smitte og sundhed. *Læs reportage i UTÆTHEDEN 4/21.*

Med lovens ophør forsvinder et redskab til bedre logiforhold desværre. Nu begynder "stoledansen" om, hvem der skal have ansvaret for ordentlige boligforhold - Arbejdstilsynet eller kommunerne?

Byggefagenes Samvirke har et enkelt og praktisk forslag: Nedsæt indsatsteams i kommunerne med folk fra både kommuner, SKAT, Arbejdstilsynet og sundhedsmyndighederne til at sørge for ordnede boliger. Firmaer, som sender folk afsted på opgaver, der medfører indkvartering, skal forpligtiges til at oplyse det i Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT), hvem og hvor de indkvarteres og af hvem. Med disse enkle greb er vi kommet et stykke længere.

AKTIVIST

Hvilke sager kan få dig op af stolen og hvor langt vil du gå?

■ **AKTION** Protest, demonstrationer, strejker og i sidste ende blokader, besættelser og aktioner er alle i den værktøjskasse, som fagligt aktive kan blive nødt til at gribe til. Rør & Blik har igen sin lange historie afprøvet alle de værktøjer og flere til. Aktionsgruppen er skabt af denne aktivisme og ønsket om direkte aktion og handling.

I den anmelderroste udstilling **AKTIVIST** på Arbejdermuseet kan du opleve de seneste 60 års modstands- og protestbevægelser, folkedemonstrationer og engagerede ildsjæles kamp. Modstanden mod Atomkraft og Vietnam-krigen, kampen for ligestilling, faglig organisering, bolig- og køns-politik samt de unges klimakamp bliver formidlet flot.

Udstillingen inddrager også dig selv, da du aktivt skal tage stilling til din egen aktivisme og politiske virke gennem personlige tilkendegivelser og handlinger.

Partipolitisk dødbold contra global aktivisme

I dag er kun sølle 3 procent af os borgere medlem af et parti, men mange flere deltager i en løbende politisk kamp lokalt og globalt. Som aktivister på gaden eller til møder i lokalområdet. Som borgere, der deltager i verdensomspændende aktioner eller flittigt lever som tastaturkrigere på de sociale medier.

I starten af Arbejdermusets udstilling møder du 33 aktivister, som har viet store dele af deres liv til at kæmpe hårdt for en sag.

Et af de første portrætter er af Rør &

Bliks officielle historieskriver Morten Thing. Han er uddannet historiker og skrev vores faglige fortælling i "Intet er umuligt for vorherre og en blikkenslager" i 1998.

Men han var selv yderst aktiv på venstrefløjen, først i Vietnambevægelsen og senere i Sydafrika Komiteen. Her arbejdede han tæt sammen med sin far, der oprindeligt var leder af sabotageorganisation BOPA under besættelsen. Børge Thing og hans søn hjalp med at bekæmpe apartheid med blandt andet distribution af manualer om civil ulydighed, modstand og sabotage.

Vi er mange aktivister

Med relevante videoer, autentiske plakater, spændende historiske opslag og en realistisk BZ-barrikade føres vi gennem årtiers vekslende folkelige bevægelser med hvert deres særlige udtryk og engagement. Udstillingen er god, fordi den fokuserer på vores egne handlemuligheder i et demokratisk samfund og på de muligheder, vi har i fællesskab til at påvirke verden. Vi møder aktivister, der ved selv at handle, forsøger at løse de problemer, politikerne ikke kan eller vil tage hånd om.

Faktisk har 57 procent af danskerne udført en aktivistisk handling inden for det sidste år ifølge en undersøgelse, som Arbejdermuseet har lavet sammen med Århus Universitet. Samme undersøgelse viser at 28 procent er parat til at gå på gaden for at kæmpe for deres holdninger, også selvom demoen ikke er anmeldt, men kun fire procent af befolkningen vil direkte handle ulovligt for at få ret.

Gratis for dig

Udstillingen kan opleves frem til 14. august 2022 og er gratis for alle medlemmer af Rør & Blik og FH-fagforeninger. Husk alle medlemmer kan tage én voksen gæst med gratis per besøg.

Arbejdsmiljø er vores bedste trump

Byggefagenes Samvirke er på patruljekørsel

■ **ARBEJDSMILJØ** »Det kan være lidt svært at sidde stille en hel dag, men vi får en masse spændende nyt stof hældt i hovedet«, siger Michael fra Stilladsklubben. Han er sammen med 14 andre i gang med Byggefagenes Arbejdsmiljøkursus, der strækker sig over en uge. Undervisningen foregår i Tikøbgade hos El-Forbundet og samler håndværkere på tværs af fagene heraf tre VVSere.

Først på ugen introduceres de for arbejdsmiljøloven og AMR's opgaver. Bagefter er der tre dage med oplæg om farlige stoffer og materialer, byggepladsens fysiske forhold, personlige værnemidler og sikkerhed leveret af erfarne undervisere. Nu er vi parat til at tage på sikkerhedspatrulje og gruppen er i dag blevet forstærket med en håndfuld rutinerede faglige sekretærer.

»Arbejdsmiljø er vores bedste faglige våben, som altid kan åbne for dialog med mesteren«, lyder morgensalutten før vi kører i to mands hold ud på motorvejene ud af CPH, hvor alle spor er dækket af tæt morgentrafik.

Opsøgende arbejdsmiljøarbejde

»Vi arbejder med råd og vejledning og går i dialog for at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø«, forklarer Christian Ingebret, da vi står på en meget mudret, våd og tåget byggeplads i Ballerup, hvor PensionDanmark bygger flere hundrede

studieboliger. Christian har flere gange været på pladsen og er den gang kommet i dialog med en ung byggeleder.

Byggelederen kommer i menneskehænder og bliver nu væsentligt klogere på vinterforanstaltninger og hvorfor køreplader, belysning og adgangsforhold skal spille sammen, så snubleulykker undgås. Metalpladerne ligger mange steder på pladsen med store niveauforskelle og Christian påpeger at der højest må være to centimeters forskel. Han aftaler med byggelederen at komme igen næste uge for at følge op.

På nabobyggepladsen, hvor CASA bygger lejligheder, var forholdene væsentligt mere kritisable og de blev efterfølgende anmeldt til Arbejdstilsynet. Adgangsforhold var farlige, flugtveje manglede, stilladser var fejlbehæftede og der var ikke sikker afspærring under platformsarbejde.

Højt tempo og dårligt arbejdsmiljø

Vinterforanstaltninger, som altid skal være plads fra den 1. oktober, er et generelt problem, da vi rykker videre til de andre byggepladser i området. På samme måde er adgangsforhold og afskærmning mellem trafik og gående et problem næsten alle steder. Skønt det netop er opgaver, som den ansvarlige byggeleder altid burde kunne planlægge og koordinere sig ud af i god tid før vinteren. Michael fra Stilladsklubben påpeger flere steder problemer med stilladser. Også flugtvejene er et sikkerhedsproblem,

som byggelederne bliver gjort opmærksomme på de fleste steder.

Efter seks timers patrulje samles vi igen hos Byggefagenes Samvirke og gennemgår de mere end 30 pladser vi har besøgt. BS-patruljerne er de fleste steder blevet budt velkommen og dialogen virker fornuftig, men byggeriet kører i højeste tempo og det rammer desværre ofte arbejdsmiljøet, da planlægning og koordinering ofte bliver forsømt af de ansvarlige.

Vinterforanstaltninger fra den 1. oktober til den 31. marts

I vinterperioden med lav temperatur, forøges din risiko for ulykker og skader. Derfor er det vigtigt at sikre arbejdspladsen således, at håndværkerne skærmes bedst muligt mod træk og kulde.

Bygherren har altid ansvaret for at planlægge, afgrænse og koordinere vinterforanstaltninger, og den enkelte entreprenør har ansvaret for sit eget arbejdsområde.

Passende rumtemperatur ved aktivt fysisk arbejde er omkring 10°C og omkring 15°C ved stillestående finmotorisk arbejde.

BFA-BA har udarbejdet en vejledning omkring vinterforanstaltninger. bfa-ba.dk/branchevejledning-om-vinterforanstaltninger

AMU Kursuskalender

Følg amukurs.dk

HEAT - service på store fjernvarmeanlæg

3 dage 15.11-17.11.21

Køle- fryse- komfortanlæg grundlæggende

10 dage 22.11-03.12.21

Tilbagetrækning og din pension

Medlemsmøde i Byggefagenes Hus

Kom og hør om de forskellige og nye måder, du kan bruge for at trække dig tilbage fra arbejdsmarkedet.

PensionDanmark

- ★ Efterløn
- ★ Folkepension og andre offentlige ydelser
- ★ Udbetalingsregler
- ★ Forsikringer i seniortilværelsen
- ★ Begunstigelse, arv og testamente
- ★ Sundhedsordningen og meget mere

Mød Stine Bogø, kundeforfatter i PensionDanmark.

Nedsat kontingent til ledige og syge

Arbejdsløse og sygemeldte medlemmer i kategori A, det vil sige fuldt betalende ordinære medlemmer, kan søge om nedsat kontingent hver gang de uafbrudt har været ledige eller sygemeldte i en periode på 17 uger. For at være omfattet af ordningen skal man have

aktuelt A-medlemskab af Rør og Blik (Kreds København) i mindst et halvt år. Først herefter tælles de 17 uger.

Der vil blive tale om en fritagelse for kredskontingent i 50 dage svarende til 550 kr. Nedsættelsen gælder fra ansøgningen er modtaget og bevilget.

Ansøgningen skal være skriftlig enten på nedenstående formular eller på mail. Husk: Navn, personnummer og startdato for ledighed/sygeperiode. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Ansøgning om nedsættelse af fagforeningskontingent efter 17 ugers uafbrudt ledighed eller sygdom.

Navn:

Personnummer:

Startdato for ledighed eller sygeperiode:

Sendes til Rør og Blik, Lygten 10, 2400 Kbh. NV eller på mail: Kbh@blikroer.dk

Arbejdspladsanmeldelser

Madsen og Kastberg	Augustagade 3-7	Stigestreng
Real VVS Service	Solporten 1 - Albertslund	Renovering
Øens VVS Teknik A/S	Dalstrøget 151 - Dyssegård, 2870 Vangede	Renovering
Øens VVS Teknik A/S	Nørrekær 16, 2610 Rødovre	Renovering
Christiansen & Andersen A/S	Østbanegade 23, 2100 København Ø	Renovering
Wicotec/Kirkebjerg	Lillevangsvej 35, 2670 Greve	Nybyg
Christoffersen & Knudsen	Lille Strandvej 18, 2900 Hellerup	Renovering

Nye arbejdsmiljørepræsentanter

ENCO A/S - VVS	Mads Knutzen
Wicotec/Kirkebjerg - Borgervænget	Martin Baven
Brøndum A/S	Jesper Gøricke Sørensen (Ekstern)

Nye tillidsrepræsentanter

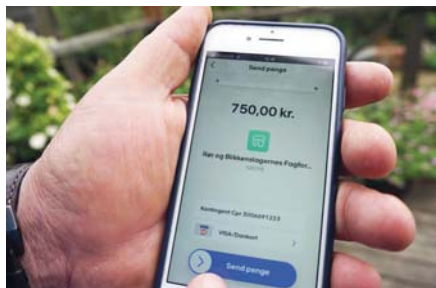
Haugaard & Omegnens VVS A/S	Carsten Gross Rohde
Wicotec/Kirkebjerg - Borgervænget	Lars Christiansen

Blokader

Renovering ApS	Ågerdalsvej 3, 2750 Ballerup
Manbook.dk ApS	c/o Kontorgruppen, Lyskær 3 B, 2730 Herlev

Underskrevet tiltrædelsesoverenskomst

Underskrevet LAVAL-OK i perioden	
BYGG-SERVICE	Drozdowo 53/2, 78-124 Drozdowo, Polen

58098

er nummeret til Rør & Bliks MobilePay og det nummer du skal bruge ved indbetaling af kontingent. Husk at skrive 'kontingent' og cpr-nummer i kommentarfeltet, så fagforeningen kan se, hvem indbetaleren er.

Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder MobilePay.

Vær med!

Følg Rør og Blik på facebook

- det har 1310 af dine kollegaer gjort

TIP OS DIN GODE HISTORIE

Ring/skriv idéer og forslag til UTÆTHEDEN

Kontakt journalist Ole Sønderby på 26 88 20 74 eller 35 83 24 22 og osd@blikroer.dk

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag:	8.00 - 16.00
Torsdag:	8.00 - 17.00
Fredag:	8.00 - 14.00
Telefon:	3583 2422

A-kassen

Mandag:	9.00 - 11.30
Tirsdag:	9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Onsdag:	Lukket
Torsdag:	9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Fredag:	9.00 - 11.30

KALENDER

Byggefagernes Hus

Bestyrelsesmøder

14. december 2021

TM-møder

18. november 2021

Seniorklubben

29. november Medlemsmøde
08. december 2021 Julefrokost

Juletræsfest

12. december 2021

Julefest i Rør & Blik

**Husk vores julesammenkomst
lørdag d. 12. december kl 13**

Nu er den traditionsrige familiefest i fagforeningen tilbage. Julemanden har trænet og udviklet nyt til sit juleshow under Corona karantænen. Han vender derfor stærkt tilbage til børnene med nye kræfter og flere artister.

Julens program:

Kl. 13.00: Musiker Sten Lindegaard spiller

Kl. 13.10: Formandens velkomst

Kl. 13.10: Julemanden kommer og leger med børnene

Kl. 14.00: Æbleskiver og gløgg og sodavand

kl. 14.30: Sune Lillebror laver komisk trylleri

Kl. 15.00: Jimmy Enoch - verdensartist på cykel

kl. 15.30: Godteposer

Kl. 15.50: Tak for i dag

Husk tilmelding

Billetter koster 25 kroner for børn og voksne

Billetsalget starter d. 8. november

Kontakt Rør & Blik på 3583 2422 eller kbh@blikroer.dk

